

Fair Statsborgerskab!

Geislersgade 13, 4.
2300 København S
<https://fair-statsborgerskab.dk/>
info@fair-statsborgerskab.dk

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

15. september 2021

Uopfordret høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret (afskaffelse af erklæringsadgangen for naturaliserede nordiske statsborgere mellem 18 og 23 år, adgang for børn af dansksindede sydslesvigere til at blive danske statsborgere som biperson, bemyndigelse til etablering af indfødsretsprøven, bemyndigelse til at etablere og fastsætte nærmere regler om afvikling af grundlovsceremoni, herunder udveksling af håndtryk og forhøjelse af det beløb, der betales ved indgivelse af en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation mv.)

Generelle bemærkninger

I de indledende bemærkninger til lovforslaget fremgår, at en ny indfødsretsaf tale er indgået den 20. april, og at de nye retningslinjer, formuleret i cirkulæreskrivelsen nr 9298 af 6. maj 2021 trådte i kraft den 10. maj.

Yderligere fremgår det, at aftalekredsen den 11. juni blev enige om justeringer af aftalen, og at der i forlængelse heraf blev udstedt en ny cirkulæreskrivelse nr. 9461 af 17. juni 2021, som trådte i kraft den 21. juni 2021.

Fair Statsborgerskab! bemærker, at det er undladt at nævne noget om cirkulæreskrivelsernes tilbagevirkende kraft, samt at der med kun cirka 1 måneds mellemrum er indgået 2 forskellige aftaler.

Det tyder på, at overvejelserne bag den første indgåede aftale ikke var gennemtænkte, og at de involverede partier ikke har taget udgangspunkt i en rimelig, logisk helhedsvurdering.

Lovforslagets hovedpunkter omfatter fem vidt forskellige emner:

- afskaffelse af den lempelige erklæringsadgang for naturaliserede nordiske statsborgere
- fremtidig adgang for børn af dansksindede sydslesvigere til at blive danske som bipersoner

- bemyndigelse af udlændinge og integrationsministeren til etablering af indfødsretsprøven - med det særlige formål at indarbejde 5 ekstra værdi-spørgsmål i prøven
- bemyndigelse af udlændinge- og integrationsministeren til at etablere og fastsætte regler om grundlovsceremonien, herunder særlig om udveksling af håndtryk
- forhøjelse af gebyret for ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation

Vi bemærker, at punkterne er så forskellige, at det kan formodes at blive svært at kunne stemme om det samlede lovforslag i den senere afstemning.

I stedet for at ændre eksisterende lovgivning på området punktuel med enkelte, usammenhængende ændringer, mener vi at hele indfødsretsområdet burde gennemgås samlet. De seneste indfødsretsaftaler, som dette lovforslag er resultat af, er igen indgået bag lukkede døre, ene og alene drevet af politiske motiver, og uden at inddrage eksperter eller forskningsbaserede fakta. Vi mener - ligesom det også tidligere er blevet anbefalet af Institut for Menneskerettigheder - at der i stedet for burde nedsættes en indfødsretskommission, som kan foretage en samlet gennemgang af hele det danske indfødsretslovgivning.

Derudover vil den seneste aftale og den gældende cirkulæreskrivelse af 17. juni 2021 medføre en stor stigning af antal af dispensationssager, hvilket ikke er gavnligt for retssikkerheden på området.

Efter vores mening burde reglerne i størst mulig omfang skrives ind i den generelle lov - altså loven om dansk indfødsret, for at imødekomme GL44 med en generel lovgivning, der ikke kræver dispensationer, og dermed mere arbejde for udvalget og mindre retssikkerhed for ansøgere.

ad 2.1. Erklæringsadgang for nordiske statsborgere mellem 18 og 23 år

Fair Statsborgerskab! ser denne del af forslaget som en tvivlsom detailregulering af loven, da det kun var 8 personer i 2020, der opnåede dansk statsborgerskab ad denne vej. Det fremgår ikke engang af de fremlagte tal, om disse personer var naturaliserede nordiske statsborgere eller ej.

I afsnittet om internationale forpligtelser nævnes det, at ophævelsen af erklæringsadgang for nordiske statsborgere mellem 18 og 23 ikke rejser spørgsmål i forhold til Danmarks forpligtelser i henhold til den fælles nordisk aftale om statsborgerskab, da der fortsat vil eksistere en erklæringsadgang for nordiske statsborgere.

For os rejser sig spørgsmålet, om naturaliserede nordiske statsborgere så ikke er "rigtige", fuldbgyrdede nordiske statsborgere??

ad 2.4. bemyndigelse vedr. grundlovsceremoni

Det er absurd at ændringen ene og alene vil blive anvendt til at ændre bemyndigelsen således, at det fremover SKAL være borgmesteren eller en rådmand, som ansøgeren skal udveksle håndtrykket med, samt for at forhindre deltagelse i en anden kommune end ansøgerens bopælskommune.

Hensigten er, at udelukke muligheden for, at en ansøger deltager i en anden kommune for

ikke at skulle trykke hånd med en borgmester af andet køn.

Vores erfaring fra de sidste to år med grundlovsceremonier er, at muligheden for at deltage i en anden kommune bliver brugt til at kunne deltage, hvis datoen ikke passer, f.eks. når en ansøger har vigtige arbejdsrelaterede opgaver eller forpligtelser, eller hvis en ansøger grundet pludseligt opstået sygdom ikke kan deltage i egen bopælskommune.

Vi har i vores rådgivende arbejde ikke hørt om et eneste tilfælde, hvor ansøgere var interesserede i borgmesterens køn.

At være fastlåst til en enkelt dato hvert halve år i egen bopælskommune vil endnu en gang trække hele proceduren for at kunne opnå statsborgerskab i langdrag.

Derudover bemærker vi, at den nærmere beskrivelse af udformningen af håndtrykket fortsat kun bliver nævnt i lovforslagets bemærkninger, og ikke i selve lovteksten.

I et tidligere høringssvar fra Institut for Menneskerettigheder bliver dette kritiseret, da det efterlader tvivl om, om loven lever op til GL 44.

Vores forståelse af grundlovsceremonien er, at man ønsker at højtideligt gøre og fejre opnåelsen af det danske statsborgerskab som noget værdifuldt, der er af betydning for både den enkelte og samfundet som helhed.

Men den yderligere, endnu strammere regulering af håndtrykket virker mere som et ønske om normativ styring og symbolsk kontrol.

Og sidst men ikke mindst, bemærker vi, at en yderligere lovregulering af håndtrykket i en tid hvor håndtrykket fortsat er midlertidigt suspenderet grundet sundhedsmyndighedernes anbefalingerne virker malplaceret.

ad 2.5 forhøjelse af gebyret der betales ved indgivelse af en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation

For nogle ansøgere, f.eks. de unge mennesker, som er født og opvokset i Danmark, er gebyret i forvejen høj. Især taget de samlede omkostninger for en ansøgning om dansk statsborgerskab i betragtning: gebyret for den permanente opholdstilladelse, gebyret for at tage indfødsretsprøven, og til sidst gebyret for selve ansøgningen.

En yderligere stigning med over 5% kan betyde en stor barriere for nogle ansøgere.

I Ministeriets overvejelser til dette punkt nævnes "øget administration i Udlændinge- og Integrationsministeriet" på grund af indførelsen af beskæftigelseskravene.

Men der er os bekendt ikke planlagt en øgning af antallet af medarbejdere på indfødsretskontoret.

Med venlig hilsen
p.b.v.

Kirsten Kock, forkvinde